

**Львівська
медична
спільнота**

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«НОВЕ ТА ТРАДИЦІЙНЕ
У ДОСЛІДЖЕННЯХ СУЧАСНИХ
ПРЕДСТАВНИКІВ МЕДИЧНОЇ НАУКИ»**

15-16 березня 2013 р.

**Львів
2013**

Папінко Р. М., Кравченко Л. Г., Стоєва Т. В. ВИВЧЕННЯ СКЛАДУ КОНДЕНСАТУ ЕКСПІРАТУ ПРИ РЕКУРЕНТНИХ РЕСПІРАТОРНИХ ЗАХВОРЮВАННЯХ У ДІТЕЙ.....	37
Перемот С. Д., Перемот Д. Е. ПЕРСИСТЕНЦІЯ ГЕРПЕСВІРУСНОЇ ІНФЕКЦІЇ У ХВОРИХ З ЗАХВОРЮВАННЯМИ ВЕРХНІХ ДИХАЛЬНИХ ШЛЯХІВ.....	41
Гулага О. І., Тащук В. К., Полянська О. С. НЕЙГУМОРАЛЬНІ ПОРУШЕННЯ ПРИ ІНФАРКТІ МІОКАРДА НА ТЛІ ХРОНІЧНОЇ ХВОРОБИ НИРОК В РЕССТРІ МАЛИХ МІСТ УКРАЇНИ.....	43
Курлянская Е. К., Трофимова Т. А., Семенова Н. В. ДЕФОРМАЦИОННЫЕ СВОЙСТВА МИОКАРДА ЛЕВОГО ЖЕЛУДОЧКА У БОЛЬНЫХ ПОСЛЕ ТРАНСПЛАНТАЦИИ СЕРДЦА.....	47
Урсу М. В. СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ВРОДЖЕНИХ ЩІЛИН ВЕРХНЬОЇ ГУБИ І АБО ПІДНЕБІННЯ.....	49
Федько Р. М. АКУШЕРСЬКІ ТА ПЕРИНАТАЛЬНІ АСПЕКТИ ІНТРААМНІАЛЬНОЇ ІНФЕКЦІЇ У ЖІНОК, ЩО БАГАТО НАРОДЖУВАЛИ.....	51

НАПРЯМ 2. ФАРМАЦЕВТИЧНІ НАУКИ

✓ Вельчинська О. В. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ ТОКСИКОЛОГІЧНОЇ ХІМІЇ У СВІТЛІ ПОЛОЖЕНЬ БОЛОНСЬКОЇ ДЕКЛАРАЦІЇ.....	55
✓ Ніженковська І. В., Вельчинська О. В., Клепа Т. І. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ХІМІЇ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ПРОВІЗОРА В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	57
✓ Ніженковська І. В., Вельчинська О. В., Зіпченко Л. В. ВАЖЛИВІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ КУРСУ ТОКСИКОЛОГІЧНОЇ ХІМІЇ В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ПРОВІЗОРА В СУЧАСНИХ УМОВАХ В УКРАЇНІ.....	59

НАПРЯМ 3. МЕДИЧНО-БІОЛОГІЧНІ НАУКИ

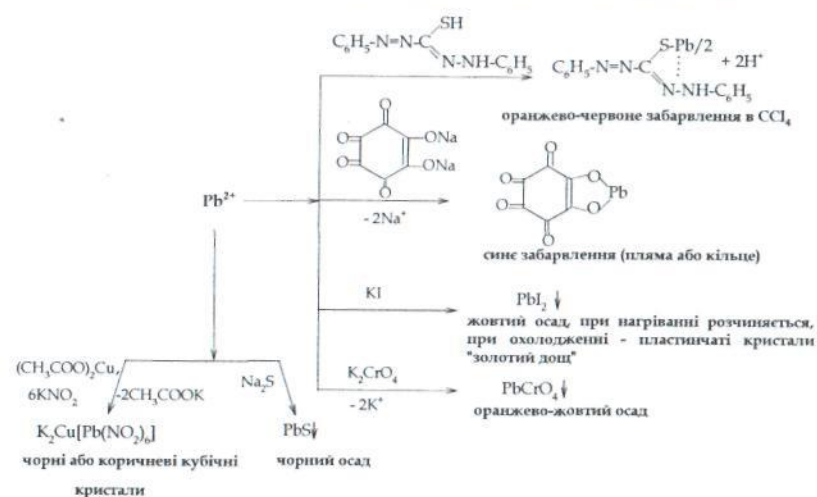
Волянський А. Ю., Романова О. А., Мартинов А. В. АСОЦІЙОВАНІСТЬ ІМУНОГЕННОСТІ МОНОВАЛЕНТНИХ ГРИПОЗНИХ ВАКЦИН З ЇХ ПЕПТИДНИМ СКЛАДОМ.....	64
Ергард Н. М. ВВЕДЕННЯ ОБОВ'ЯЗКОВОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО СТРАХУВАННЯ ЯК ПРІОРИТЕТНИЙ НАПРЯМОК ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ НАДАВАННЯ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ НАСЕЛЕННЮ УКРАЇНИ.....	67

Комаров О. І., Варуха К. В., Хміль І. Ю. АКТУАЛЬНІСТЬ ВИВЧЕННЯ МЕДИЧНОГО ПРАВОЗНАВСТВА У ВИЩИХ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ.....	71
Литвиненко Р. О., Фролов О. К. БІОТЕСТУВАННЯ ВПЛИВУ БІОТЕХНОЛОГІЧНОЇ ВОДИ З-ПІД МЕДИЧНОЇ П'ЯВКИ ВИДУ HIRUDO VERVAŃA НА РОСЛИННІ ОБ'ЄКТИ.....	73
Маліков О. В., Ковальчук О. І., Дзевульська І. В. МОРАЛЬНЕ ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ АНАТОМІЇ ЛЮДИНИ.....	76
Маркевич О. В. ОСОБЛИВОСТІ МОРФОЛОГІЧНИХ ЗМІН КІСТОК СКЕЛЕТУ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ ПРЕПАРАТУ «КАЛЬЦІУ – ГЛЮКОНАТ» У ЩУРІВ, ЩО ЗАЗНАЛИ ОПРОМІНЕННЯ МАЛИМИ ДОЗАМИ.....	78
Нагірняк А. В., Конопельнюк В. В. ВПЛИВ ДОВГОСТРОКОВОГО ВВЕДЕННЯ МЕТА-ХЛОРФЕНІЛПІПЕРАЗИНУ НА ВМІСТ ГЛЮКОЗИ ЗА УМОВ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ 2 ТИПУ.....	80
Перемот С. Д., Смілянська М. В., Волянський А. Ю. ПЕРСИСТЕНЦІЯ HERPES VIRIDAE ПРИ ЗАПАЛЬНИХ ЗАХВОРЮВАННЯХ ОРГАНІВ МАЛОГО ТАЗУ У ЖІНОК.....	82
Перемот Я. О., Перемот В. Я. ПОЛІМОРФІЗМ ГЕНУ АНГІОТЕНЗИНПЕРЕТВОРЮЮЧОГО ФЕРМЕНТУ ПРИ ІШЕМІЧНІЙ ХВОРОБІ СЕРЦЯ.....	85
Смілянська М. В., Перемот С. Д., Кашпур Н. В. ВИЗНАЧЕННЯ ГЕРПЕСВІРУСІВ В КЛІТИНАХ КРОВІ ХВОРИХ З ЕНДОКРИННОЮ ПАТОЛОГІЄЮ.....	87
Федорова О. А. МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КРИСТАЛОГРАФІЧНИХ ХАРАКТЕРИСТИК ЕКСТРАКТІВ ТРУПНОЇ КРОВІ ДЛЯ ВСТАНОВЛЕННЯ ДАВНОСТІ НАСТАННЯ СМЕРТІ.....	90
Федотова І. А., Хоменко В. І. МАКРО-МІКРОСКОПІЧНА І ГІСТОХІМІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА СЕРЦЯ, НИРОК І ЛЕГЕНЬ У ВИПАДКАХ АЛЕРГІЧНОГО ШОКУ.....	92
Хоменко В. І., Федотова І. А. ХАРАКТЕР ПОШКОДЖЕНЬ У ВОДІЇВ ТА ПАСАЖИРІВ, ЩО ВИНИКАЮТЬ В КАБІНІ АВТОМОБІЛЯ ПРИ АВТОТРАВМІ.....	94

як у комплексі з іншими, так і окремо. Це дозволяє студентам запам'ятати особливості аналізу отруйної речовини і загальні методи, що використовуються для аналізу групи отруйних речовин. Так, якісні реакції розподіляються на: попередні, підтверджуючі, специфічні і неспецифічні, кольорові, мікрокристалоскопічні, осадові тощо. Наприклад, вивчення теми щодо виявлення сполук свинцю (плумбуму) можна запропонувати за наступним планом [4, 372 с.]. Якісне виявлення сполук свинцю (плумбуму) відбувається за допомогою хімічних реакцій (Фільтрат II):

I. Попередня реакція на Pb^{2+} : реакція з дитизином (хлороформний розчин).

II. Підтверджуючі реакції на Pb^{2+} : реакції: з натрію родизонатом, з калію йодидом, утворення плумбуму сульфідів, з калію хроматом, з купрум ацетатом і калію нітритом, утворення гексанітриду калію, міді і свинцю. Комплекс якісних реакцій на виявлення плумбуму можна зобразити у вигляді схеми:

Кількісне визначення сполук свинцю (плумбуму) проводиться за допомогою фізико-хімічних методів:

I. Титриметричний метод. Комплексонометричний, йодометричний методи.

II. Фотоелектроколориметричний метод. З дитизином.

III. Атомно-абсорбційний метод.

Чіткий розподіл матеріалу, його класифікація, схематизація допомагають студентам якісно засвоювати новий матеріал, який є одночасно специфічним, але й тісно пов'язаний із матеріалом інших тем курсу [3, 54 с.; 4, 372 с.].

Тому важливим моментом є створення власних навчально-методичних посібників, які відповідають вимогам сучасної хіміко-токсикологічної документації.

Література:

1. Крамаренко В.П. Токсикологічна хімія / В.П. Крамаренко. – К.: Вища шк., 1995. – 423 с.

2. Крамаренко В.Ф. Химико-токсикологический анализ / В.Ф. Крамаренко. – К.: Вища шк.: Главное изд-во, 1982. – 272 с.
3. Кучер М.М., Галькевич І.Й., Журавель І.О., Бондар В.С., Панасенко О.І., Буряк В.П., Ніженковська І.В., Вельчинська О.В. Токсикологічна хімія. Програма навчальної дисципліни для студентів вищого фармацевтичного навчального закладу та фармацевтичних факультетів вищих медичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації. Спеціальність «Фармація». Міністерство охорони здоров'я України, Центральний методичний кабінет з вищої медичної освіти. Ухвалено на засіданні Науково-методичної комісії з фармації Міністерства освіти і науки України 05 квітня 2012 року. Затверджено Центральним методичним кабінетом з вищої медичної освіти 03 квітня 2012 року. Київ, 2011, 54 с.
4. Ніженковська І.В., Вельчинська О.В., Кучер М.М. Токсикологічна хімія: підручник / І.В. Ніженковська, О.В. Вельчинська, М.М. Кучер. – К.: ВСВ «Медицина», 2012. – 372 с. + XII с.

Ніженковська І. В.

доктор медичних наук, професор

Вельчинська О. В.

кандидат хімічних наук, доцент

Клепа Т. І.

кандидат хімічних наук, доцент

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця
м. Київ, Україна

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ХІМІЇ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ПРОВІЗОРА В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Фармацевтична хімія займається вивченням багатьох проблем сучасної медицини та фармації, які сьогодні і в майбутньому будуть необхідні для фахівців, які працюють в галузі створення і контролю якості лікарських засобів. Серед таких проблем: зв'язок між хімічною структурою лікарського засобу та його фармакологічною дією, питання контролю якості лікарських засобів у процесі їх виробництва, реалізації; належні види виробничої, лабораторної, аптечної практик (GMP, GLP, GPP), валідації технологічних процесів, лабораторних методик. Кафедра біоорганічної, біологічної та фармацевтичної хімії Національного медичного університету імені О.О. Богомольця готує фахівців, які працюють в галузі створення та контролю якості лікарських, парфумерно-косметичних засобів та лікарських препаратів. Центральне місце теоретичної та практичної підготовки майбутніх провізорів займає фармацевтичний аналіз, без володіння яким не може бути сучасного фахівця фармацевтичного напрямку. Підготовка з контролю якості лікарських засобів на теперішній час проходить в умовах реформування багатьох областей охорони здоров'я України, першочер-

говими завданнями якого є створення державної системи забезпечення якості лікарських засобів (гармонізація з положеннями GMP, GLP, GCP, GPP), а також належного контролю за відповідність нормам та вимогам належної виробничої практики. Найбільш актуальним при засвоєнні курсу фармацевтичної хімії залишається вивчення принципів ЄС в практиці державного регулювання фармацевтичного сектору, які сприяють підвищенню конкурентоздатності та якості лікарських засобів. На даному етапі формуються знання студентів про базові директиви ЄС щодо виробництва, досліджень, ліцензування та контролю якості лікарських засобів. Це – фундаментальні директиви ЄС (65/65/ЄЕС, 75/319/ЄЕС, 75/318/ЄЕС) та директиви з конкретних питань (91/356/ЄЕС – щодо належної виробничої практики, GMP; 92/25/ЄЕС – щодо оптової реалізації лікарських засобів; 92/26/ЄЕС – щодо виділення категорій рецептурних та безрецептурних лікарських засобів тощо). Кафедра біоорганічної, біологічної та фармацевтичної хімії, починаючи з третього курсу, навчає студентів методологічним підходам, щодо проведення фармакопейного та фармацевтичного аналізу. При цьому, значна увага приділяється засвоєнню як теоретичного курсу, так і поліпшенню надання практичних навичок. Під час проведення практичних занять студенти отримують для аналізу лікарські засоби, як відомі студентам, так і невідомі сполуки та проводять їх ідентифікацію, аналіз. Тобто, на кожному практичному занятті виконується науково-дослідна робота. Вивчення фармацевтичної хімії з часу видання Державної Фармакопеї України (2001 рік) зазнало певних змін, що викликано розробкою та затвердженням більш сучасних і більш точніших та інформативних методів аналізу лікарських засобів. Проілюструвати це положення допомагає порівняльне вивчення методів аналізу лікарських засобів за допомогою відповідних матеріалів попередніх видань, наприклад, Державної Фармакопеї СРСР 1969 року. Так, наприклад, ідентифікацію бензилпеніциліну калієвої солі виконують, відповідно до Державної Фармакопеї СРСР, за реакцією з гідроксиламіну гідрохлоридом у розчині натрій гідроксиду, оцтової кислоти, з додаванням купрум(II) нітрату. При позитивному результаті випадає осад зеленого кольору [1, с. 124-127]. Ідентифікацію бензилпеніциліну калієвої солі виконують, відповідно до ДФУ, за ІЧ-спектром поглинання, а також за реакціями на катіон калію. Кількісне визначення проводять за допомогою методу рідинної хроматографії [2, с. 68-333]. Порівняння методів аналізу дозволяє студенту, які сучасні нові методи якісного виявлення та кількісного визначення замінили старі та не перспективні методики. Найважливішою є проблема забезпечення студентів навчально-методичною літературою. Співробітниками кафедри біоорганічної, біологічної та фармацевтичної хімії проводиться значна робота з переробки блоків навчально-методичної інформації відповідно до сучасних вимог. У цьому напрямку важливим моментом є створення власних навчально-методичних посібників, які включають теоретичний матеріал з синтезу та аналізу лікарських та парфумерно-косметичних засобів згідно вимог сучасної аналітичної нормативної документації. Для перевірки теоретичної підготовки студентів до практичних занять в методичні роз-

робки внесено питання для самостійної роботи, тестові та ситуаційні завдання, розрахункові задачі. На кожному практичному занятті проводиться тестовий контроль, а в кінці семестру - підсумковий тестовий контроль теоретичних знань та практичних навичок студентів. Крім того створено та постійно доповнюється база тестових завдань для проведення ліцензійного іспиту у системі "КРОК". Одним з важливих напрямків методичної роботи кафедри біоорганічної, біологічної та фармацевтичної хімії є використання рейтингової системи оцінки знань студентів, яка враховує систематичну навчальну діяльність студентів, пов'язану зі здобуттям теоретичних знань, вмінь, практичних навичок. Критерії рейтингової оцінки, як і використання тестів, дозволяють запобігти суб'єктивізму оцінювання знань студентів. Всі впроваджені на кафедрі новітні засоби навчання показали свої переваги в одній з важливіших задач навчального процесу: підвищення якості підготовки майбутніх провізорів і оцінювання готовності майбутнього фахівця до професійної діяльності.

Література:

1. Государственная Фармакопея СССР. X издание. – Москва, 1968. – С. 124-127.
2. Державна Фармакопея України / Держ. під-во «Наук.- експертн. фармакоп. Центр». – Харків: РІРЕГ, 2001. – С. 68-333.

Ніженковська І. В.

доктор медичних наук, професор

Вельчинська О. В.

кандидат хімічних наук, доцент

Зінченко Л. В.

*Національний медичний університет імені О. О. Богомольця
м. Київ, Україна*

ВАЖЛИВІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ КУРСУ ТОКСИКОЛОГІЧНОЇ ХІМІЇ В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ПРОВІЗОРА В СУЧАСНИХ УМОВАХ В УКРАЇНІ

Одним з важливіших стратегічних завдань на сучасному етапі модернізації системи вищої освіти України є забезпечення якості підготовки спеціалістів-провізорів на рівні міжнародних вимог. Тому, удосконалення системи освіти на фармацевтичному факультеті і формування нових концептуальних підходів до її розвитку на базі аналітичної оцінки і стратегічного підходу дуже важливі при викладанні фармацевтичних дисциплін, а саме токсикологічної хімії. Сучасна людина живе в умовах токсикологічної напруженості, яка зумовлена екологічними катастрофами, професійними вадами, нещасними випадками у побуті, а також різними захворюваннями хімічної етіології, які виникають з кримінальних чи суїцидальних причин.